

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง “มิติเชิงจริยศาสตร์และญาณวิทยาของคนไทย: การพิจารณาผ่านข้อขัดแย้งเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและระเบียบวินัยในสื่อสังคมออนไลน์” มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์ “มิติทางจริยศาสตร์” และ “มิติทางญาณวิทยา” ของคนไทยผ่านการพิจารณาข้อขัดแย้งเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและระเบียบวินัยในเว็บสื่อสังคมออนไลน์ การวิเคราะห์ดังกล่าวมุ่งหวังที่จะเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับความคิดพื้นฐานของคนไทยซึ่งถูกยอมรับว่าจริงอยู่โดยไม่ได้นำเสนอออกมาอย่างชัดเจนในข้อขัดแย้ง งานวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลข้อขัดแย้งจากเฟซบุ๊กที่ได้รับความนิยมจำนวน 10 เฟจในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ.2560 – เดือนมกราคม 2561

การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ามีมิติทางจริยศาสตร์อย่างน้อย 5 ประเด็นด้วยกันคือ ทัศนะเรื่องสถานะของความดี เกณฑ์การตัดสินการกระทำที่ดี ที่มาของการกระทำที่ดี ขอบเขตของการทำดีต่อคนอื่น และหนทางแก้ไขทางจริยศาสตร์ และมีมิติทางญาณวิทยาอย่างน้อย 6 ประเด็นด้วยกันคือ การให้ความสำคัญกับแหล่งที่มาของความรู้แต่ละแหล่ง ข้อมูลที่แตกต่างกันจากแหล่งที่มาของความรู้เดียวกัน ความเชื่อฝังลึก การเลือก/ตีความหลักฐาน และศักยภาพทางญาณวิทยา อันถือเป็นความคิดพื้นฐานของคนไทยที่สามารถทำให้เกิดข้อขัดแย้ง มิติเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นเหมือนเกณฑ์หรือชุดคุณค่าที่ปัจเจกบุคคลแต่ละคนยอมรับ และการตัดสินตามเกณฑ์ดังกล่าวอาจทำให้เกิดผลที่แตกต่างกันไปตามแต่ละคนเนื่องจากแต่ละคนตีความหรือให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละเกณฑ์ไม่เท่ากัน และแต่ละคนไม่ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเหมือนกัน

งานวิจัยพบว่าข้อขัดแย้งบางประเด็นสามารถทำให้ผู้คนสามารถหาเหตุผลที่ดี หรือหาความจริงเกี่ยวกับประเด็นที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อขัดแย้งส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมออนไลน์นั้นผู้ร่วมถกเถียงไม่ได้มีการบรรลุความเห็นร่วมกัน โดยมักมีลักษณะเป็นการ “ต่างคนต่างแสดงความคิด” ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้อาจทำให้คนไทยเข้าใจความคิดคนอื่นยากลำบากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ร่วมถกเถียงเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าความคิดเห็นของตนเองถูกต้องจนมองไม่เห็นความเป็นไปได้อื่นๆ หรือผู้ที่แสดงความคิดเห็นอันเป็นเสียงส่วนน้อยอาจกังวลที่จะโต้แย้งกับคนส่วนมาก ซึ่งความกังวลอาจมาจากผู้ที่ต้องโต้แย้งด้วยมีจำนวนมากกว่าและมีการใช้ประทุษวาจา (hate speech) เป็นจำนวนมาก โดยข้อเสนอของงานวิจัยนี้คือคนไทยผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระบบการศึกษา และนโยบายของรัฐสามารถช่วยลดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

Abstract

The main objective of “*Thai People’s Ethical and Epistemological Dimensions: A Consideration via the Disagreement about Virtues, Ethics, Cultures, and Disciplines on Social Network Websites*” is to analyze Thai people’s ethical dimensions and epistemological dimensions from their disagreement regarding virtues, ethics, cultures, and disciplines in social network websites. The analysis aims to deeply understand Thai people’s basic thoughts which are assumed in the disagreement. The research gathers the information from 10 popular Facebook pages during October 2017 – January 2018.

The analysis expresses that there are at least 5 ethical dimensions of Thai people: (1) their attitudes towards the status of goodness, (2) their moral theories, (3) their attitudes towards the sources of goodness, (4) their attitudes towards the scope of doing good things to others and (5) their attitudes towards solutions to ethical problem, and at least 6 epistemological dimensions: (1) their attitudes towards the priority of the sources of knowledge, (2) their difference of information from the same source, (3) their dogmas, (4) their theories of epistemic justification (5) their interpretations of relevant evidence and (6) their epistemological potentials. These dimensions are Thai’s people basic thoughts that affect their opinions in the disagreement, and act as their rules or the value sets. However, their judgments according to these rules can lead to different outcomes. This seems to be because each individual does not equally prioritize those rules, and differently comprehends the information regarding the disagreement.

The research found that some disagreements can cause people to explain a good reason or to find the truth about the issues; however, most of the disagreement in 10 popular Facebooks pages do not reach any consensus regarding the topics, which can lead Thai people into the difficulty in understanding other people. That is to say, Thai people are entitled to their own opinions. There can be many reasons explaining these situations. For example, firstly, most Thai people strongly believe in their thoughts so that they cannot see other possibilities about the disagreement. Secondly, those who are the minority in the disagreement may feel insecure arguing against the majority. Such feeling may come from the number of arguers and the hate speech they will confront when trying to argue with the majority. The suggestion of this research is that Thai people (who using social network), education systems and national policies can reduce the problematic situations about the disagreement.